

Echinothrips americanus: geen gewone trips!

Californische trips is een veelvoorkomend en schadelijk plaaginsect bij teelten onder glas. Minder bekend is *Echinothrips*, een tripssoort die nog moeilijker te bestrijden is. Welke opties heb je als teler wanneer je deze trips in je planten terugvindt?

Els Pauwels en Marc Vissers

De monitoring en bestrijding van *Echinothrips americanus* verschillen sterk ten opzichte van Californische trips (*Frankliniella occidentalis*). *Echinothrips* houdt zich schuil tussen de bladeren (niet in de bloemen) en is veel minder mobiel. Vandaar kan men *Echinothrips* niet controleren via uitkloppen van bloemen en geven vangplaten te traag aan dat er een beginnende plaag is. Regelmatige controles van het gewas en aanwezige onkruiden (als goede waardplanten) verraden het snelst of *Echinothrips* aanwezig is. Voor de bestrijding zijn er momenteel geen bruikbare biologische

bestrijders beschikbaar, en niet alle chemische tripsmiddelen hebben een werking op *Echinothrips*.

Beschikbare oplossingen tegen tripsen

Tabel 1 geeft een overzicht van de actueel beschikbare middelen tegen tripsen. Producten als Vertimec en de spinosynes Tracer en Exalt kunnen gebruikt worden tegen diverse tripssoorten. Mesurol werkt enkel goed tegen de Californische trips en zit bovendien in opgebruikfase. Pyrethroiden werken wat minder en zijn meestal niet te

Tabel 1: Beschikbare producten en biologische bestrijders tegen tripsen

Product	IRAC (resistentiecode)	Neveneffecten op biologische bestrijders		Efficiëntie tegen trips (proeven PCS & gebruikerservaringen)	
		Combineerbaar met nuttigen?	Bruikbaar bij inzet van nuttigen 2-3 weken later?	Frankliniella occidentalis	Echinothrips americanus
Mesurool	1A	nee	nee	goed	slecht
Azatin EC, Oikos (in serre) NeemAzal T/S (open lucht)	UN	ja	ja	matig goed	matig goed
Raptol	3A	nee	ja	onvoldoende	onvoldoende
Karate, Cytox, Decis	3A	nee	nee	onvoldoende	onvoldoende
Exalt	5	nee	ja ?	goed ?	goed
Tracer	5	nee	niet voor <i>Amblyseius swirskii</i>	goed	goed
Vertimec	6	nee	ja	goed	goed
Biologische bestrijders →				Roofmijten Aaltjes	Geen nuttigen

combineren met biologische bestrijders. Dit is wel het geval voor de azadirachtines NeemAzal-T/S, Oikos en Azatin EC. Deze hebben een vrij goede werking en zijn ook nog bruikbaar als er al roofmijten of sluipwespen in het gewas zijn ... Specifieke biologische bestrijders voor aanpak van tripslarven zijn *Amblyseius* roofmijten en *Steinernema feltiae* aaltjes. Deze werken echter niet op larven van *Echinothrips americanus*.

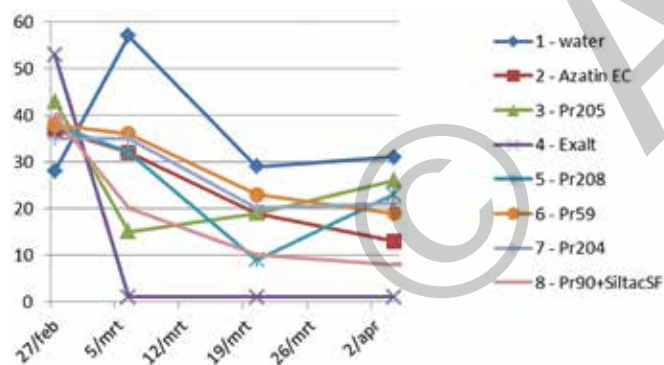
Exalt buiten categorie

Het PCS voerde proeven uit op azalea's en potplanten, waarbij respectievelijk twee of drie opeenvolgende behandelingen (interval: 1 week) werden uitgevoerd met deels dezelfde producten. De duidelijkste weergave van resultaten was bij de azaleaproef te zien in de evolutie van de adultenpopulaties (figuur 1) en bij de potplantenproef in de evolutie van de larvenpopulaties (figuur 2). Erg opvallend hierbij was tweemaal het schitterende resultaat voor het product Exalt. Bij potplanten scoorde aanvankelijk ook de combinatie Pr232 + Siltac SF gelijkwaardig, maar die toonde geen nawerking. Eveneens opvallend bij azalea was de combinatie met Siltac SF. In beide proeven bleken de azadirachtines (Azatin EC bij azalea, Oikos bij potplanten) bruikbaar, maar deze kwamen laat op gang.

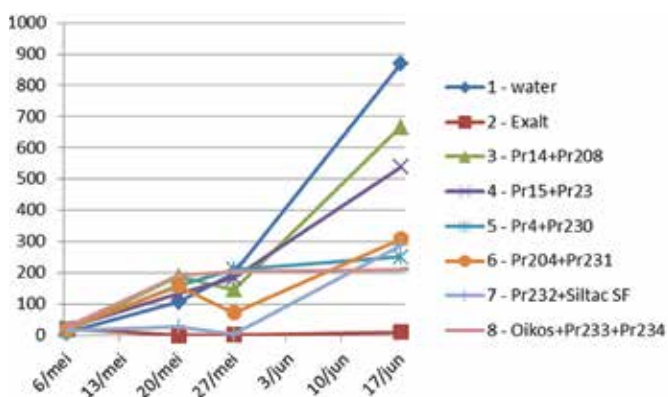
Biologische bestrijders onbruikbaar

Diverse biologische bestrijders werden tussen week 7 en 24 wekelijks aan zeer hoge doseringen ingezet in gesloten kooien (110 x 60 x 90 cm) met een mix van aangetaste *Dieffenbachia*-, *Anthurium*- en *Cordyline*-planten. Meer bepaald hadden onderzoekers kooien waar wekelijks 5 roofwantsen (mix nimfen/adulten van *Orius laevigatus*) werden ingezet, of 25 gaasvliegjarven (*Chrysopa carnea*) of 10 adulten van de rooftrips *Frankliniethrips vespiformis*. Enkel de laatstgenoemde kreeg de *Echinothrips*-populatie onder controle. Bij een vervolgttest in een open serre werden deze rooftrips wekelijks uitgezet (week 29 tot 35) aan zeer hoge dosering (100/week). Dit gebeurde bovendien op het scoutingspunt met de hoogste *Echinothrips*-aanwezigheid in de serre. Hierbij was er een goede werking binnen een straal van drie meter, maar in de rest van de serre breidde de *Echinothrips*-populatie gewoon uit. Ook roofmijten (*Amblydromalus limonicus*) die om de twee weken in de open serre (geen kooien) werden ingezet aan doseringen van 33 tot 133/m² kregen de trips nergens onder controle.

Figuur 1: Evolutie van het aantal tripsadulten in de azaleaproef

Figuur 2: Evolutie van het aantal tripslarven in de potplantenproef

Conclusies en vervolg

Met onder andere Exalt hebben we een prima gewasbeschermingsmiddel om te spuiten tegen *Echinothrips americanus*. Maar als er reeds nuttigen in de kas zitten, zijn het voorlopig enkel de azadirachtine-producten die bruikbaar zijn. Verder onderzoek naar andere alternatieve middelen is nodig. Eén daarvan is Siltac SF, dat in beide proeven goed scoorde, maar nog niet 'solo' werd getest. Qua biologische bestrijding is er voorlopig nog geen oplossing, maar de roofmijt *Amblyseius montdorensis* zou een veelbelovende kandidaat zijn. ■